

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ច្បាប់

ស្តីពី

តំបន់ការពារធម្មជាតិ

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០២០៨/០០៧

យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ទេវរាជ្យស្រ្ត ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ទេវរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ទេវរាស្រីពិរាស្រ្ត ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថាន
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី ៧ នីតិកាលទី ៣ និងដែល ព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែ អ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី ១៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភា លើកទី ៤ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះ កំណត់ក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍតំបន់ការពារ ធម្មជាតិ ។

គោលបំណងនៃច្បាប់នេះ គឺធានានូវការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការធានាប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

មាត្រា ២.-

ច្បាប់នេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តនៅតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស.រកម.១២៩៦-៣៦ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៦ ព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើត និងការកំណត់តំបន់ការពារធម្មជាតិ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើត និងការគ្រប់គ្រងតំបន់បឋមនីយជីវមណ្ឌលបឹងទន្លេសាប លេខ នស/រកត/០៤០១/០៧០ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០១ និងលិខិតបទដ្ឋានផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៣.-

វាក្យសម្គាល់សំខាន់ៗដែលប្រើប្រាស់ និងមានអត្ថន័យសម្រាប់ច្បាប់នេះ ត្រូវបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ២
ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវ

មាត្រា ៤.-

ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

ក្រសួងបរិស្ថានមានរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិជាសេនាធិការសម្រាប់គ្រប់ គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណា- ចក្រកម្ពុជា ។

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រដ្ឋបាលការពារនិងអភិរក្សធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការ- ពារធម្មជាតិនីមួយៗ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវធានានូវសិទ្ធិរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានជនជាតិ ដើមភាគតិច និងសាធារណជន ដើម្បីចូលរួមក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តលើការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

មាត្រា ៥.-

រដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ត្រូវបំពេញភារកិច្ចសំខាន់ៗដូចតទៅ :

១-រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាព និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស សម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ

២-លើកការស្នើសុំរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយ តាមតម្រូវការ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬ អនុលោមទៅតាមអនុសញ្ញា ពិធីសារ កិច្ចព្រមព្រៀងថ្នាក់តំបន់ និង អន្តរជាតិ

៣-រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិ លិខិតបទដ្ឋាននានា ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់នេះឱ្យមាន ប្រសិទ្ធភាព

៤-ចាត់វិធានការដើម្បីស្រាវជ្រាវ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសលើធនធាន ធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងកសាងសំណុំបែបបទបញ្ជូនទៅតុលាការ

៥-អប់រំផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណជនក្នុងការចូលរួមថែរក្សា ការពារធនធាន ធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ

៦-រៀបចំកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

មាត្រា ៦.-

មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិមានសិទ្ធិ និងភារកិច្ចសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម :

- ១-យាមល្បាត ត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
 - ២-ត្រួតពិនិត្យលិខិតអនុញ្ញាត និងឯកសារផ្សេងៗ ដែលកំណត់ដោយច្បាប់នេះ
 - ៣-មានវិធានការទប់ស្កាត់ភ្លើងឆេះព្រៃក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
 - ៤-ត្រួតពិនិត្យរាល់ការនាំចេញ ការនាំចូលនូវប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ គ្រាប់រុក្ខជាតិ និងសំណាកក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
 - ៥-ធ្វើការអប់រំផ្សព្វផ្សាយ និងសម្របសម្រួលជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋានជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងដំណើរការរៀបចំ និងការអនុវត្តរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ។
- សិទ្ធិនិងភារកិច្ចលំអិតរបស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

ជំពូកទី ៣

ការរៀបចំកែច្នៃប្រតិបត្តិការពារធម្មជាតិ

មាត្រា ៧.-

តំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវចែកចេញជាប្រភេទដូចខាងក្រោម :

- ១-តំបន់ឧទ្យានជាតិ
- ២-តំបន់ដែនជម្រកសត្វព្រៃ
- ៣-តំបន់ការពារទេសភាព
- ៤-តំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង
- ៥-តំបន់រ៉ាមសារ
- ៦-តំបន់ស្នូលនៃឋានីយដ្ឋានជីវមណ្ឌល
- ៧-តំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ
- ៨-តំបន់ឧទ្យានជាតិសមុទ្រ ។

តំបន់ការពារធម្មជាតិខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨._

ការសុំរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយ ត្រូវផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ គោលបំណងនៃការគ្រប់គ្រង សិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ សិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី និងកត្តាពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ។

ការស្នើសុំរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយ ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវ :

១- ការអធិប្បាយអំពីសារៈសំខាន់ខាងផ្នែកជីវៈបម្រុះ សណ្ឋានដី ភូគព្ភសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ វប្បធម៌ និងការអភិរក្សតំបន់ ដែលស្នើសុំរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិនោះ

២- ការអធិប្បាយអំពីលក្ខណៈច្បាប់នៃតំបន់ ដែលស្នើសុំរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិភ្ជាប់ជាមួយនូវផែនទីមានមាត្រដ្ឋានកំណត់ច្បាស់លាស់ ដែលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់អំពីទីតាំង ព្រំប្រទល់ និងទំហំនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិនោះ

៣- ការបញ្ជាក់ពីគោលបំណងនៃការគ្រប់គ្រងតំបន់ស្នើសុំរៀបចំ និងការតម្រាមកំហែងចំពោះមុខ

៤- ការសិក្សាលើការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ និងដីធ្លី នៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ

៥- របាយការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយស្ថាប័នភាគីពាក់ព័ន្ធ និងតំណាងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដែលមានទីតាំងនៅក្នុង ឬ ក្បែរតំបន់ស្នើសុំរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

ការរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៩._

រាជរដ្ឋាភិបាល អាចរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយ ដែលមានសារៈសំខាន់ចំពោះជាតិ និងអន្តរជាតិ ដើម្បីស្នើសុំចូលជាបេតិកភណ្ឌធម្មជាតិពិភពលោក ឬ ថ្នាក់តំបន់ស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ អនុសញ្ញា ពិធីសារ កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ឬ ថ្នាក់តំបន់ ។

តំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយ ដែលត្រូវបានចាត់បញ្ចូលជាតំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិពិភពលោក ឬ បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិថ្នាក់តំបន់រួចហើយ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវមានវិធានការចាំបាច់ កើម្បីធានានូវការគ្រប់គ្រងអភិរក្សតំបន់ទាំងនោះ ដោយអនុលោមតាមសន្និសីទ ឬ អនុសញ្ញាបេតិកភណ្ឌធម្មជាតិពិភពលោក ឬ បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិថ្នាក់តំបន់ ។

តំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយ ដែលមានការទទួលស្គាល់ដោយសន្និសីទអនុសញ្ញា ពិធីសារ កិច្ចព្រមព្រៀងថ្នាក់អន្តរជាតិ ឬ ថ្នាក់តំបន់ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១០.-

រាជរដ្ឋាភិបាល អាចបង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិថ្នាក់ខេត្ត ក្រុងបាន ។
ការបង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ៤

ការកំណត់ និងការបែងចែកតំបន់គ្រប់គ្រង

មាត្រា ១១.-

តំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗ បែងចែកចេញជាបួន (៤) តំបន់គ្រប់គ្រង :

១- តំបន់ស្នូល : ជាតំបន់គ្រប់គ្រងដែលមានតម្លៃខ្ពស់សម្រាប់ការអភិរក្សប្រភេទ សត្វ រុក្ខជាតិ ដែលកម្រជិតផុតពូជ ទទួលរងគ្រោះថ្នាក់ គម្រាមកំហែង និងមានប្រព័ន្ធអេកូ- ឡូស៊ីជុយស្រួយ ។

ការចេញ ចូលតំបន់នេះត្រូវហាមឃាត់ លើកលែងតែមន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ដែលមានភារកិច្ច និងអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រធម្មជាតិក្នុង គោលបំណងការពារ និងអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ជីវៈចម្រុះ និងបរិស្ថាន ដែលត្រូវមានការ អនុញ្ញាតជាមុនពីក្រសួងបរិស្ថាន លើកលែងតែក្នុងវិស័យសន្តិសុខ និងការពារជាតិ ។

២- តំបន់អភិរក្ស : ជាតំបន់គ្រប់គ្រងស្ថិតនៅជាប់នឹងតំបន់ស្នូលដែលមាន តម្លៃខាងការអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី តំបន់ទីជម្រាល និងតំបន់ដែលមាន លក្ខណៈទេសភាពធម្មជាតិ ។

ការចេញ ចូលតំបន់នេះ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតជាមុនពីរដ្ឋបាលការពារ និង អភិរក្សធម្មជាតិនៅនឹងកន្លែង លើកលែងតែមានការចាំបាច់ក្នុងវិស័យសន្តិសុខ និងការពារ ជាតិ ។

ការប្រើប្រាស់អនុផលធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់នេះ សម្រាប់ជីវភាពសហគមន៍ មូលដ្ឋានជនជាតិភាគតិច ដែលមិនប៉ះពាល់ខ្លាំងដល់ជីវៈចម្រុះ ត្រូវស្ថិតក្រោមការត្រួត ពិនិត្យហ្មត់ចត់បំផុតរបស់រដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ។

៣- **តំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព** : ជាតំបន់គ្រប់គ្រងដែលមានតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ បម្រើដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្សតំបន់ការពារធម្មជាតិផ្ទាល់និង ចូលរួមលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច ។

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អាចអនុញ្ញាតឱ្យមានការអភិវឌ្ឍ និង ការវិនិយោគនៅក្នុងតំបន់នេះ តាមការស្នើសុំរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រោយពីមានការពិគ្រោះ យោបល់ពីបណ្តាក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរដែនដី និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដោយ អនុលោមតាមច្បាប់ និងនីតិវិធីជាធរមាន ។

៤- **តំបន់សហគមន៍** : ជាតំបន់គ្រប់គ្រងបម្រើឱ្យការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច របស់សហគមន៍ និងជនជាតិដើមភាគតិច ដែលមានសកម្មភាពស្រាប់ រួមមានលំនៅដ្ឋាន ស្រែ និងចំការ ។

ការចេញប័ណ្ណដីធ្លី ឬ ការអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់នេះ ត្រូវមានការ បញ្ជាក់យល់ព្រមជាមុនពីក្រសួងបរិស្ថាន ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ភូមិបាល ។

តំបន់ការពារធម្មជាតិនេះ មិនគ្របដណ្តប់ទៅលើការកំណត់ និងការចាត់ចែងគ្រប់ គ្រងរបស់អាជ្ញាធរអប្សរា និងអាជ្ញាធរដទៃទៀត ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលប្រគល់ភារកិច្ចឱ្យ ។

មាត្រា ១២.-

ការបែងចែកតំបន់គ្រប់គ្រងទាំងបួនប្រភេទ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១១ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម :

- គោលបំណងនៃការគ្រប់គ្រងតំបន់
- តម្លៃមានសក្តានុពលធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់នីមួយៗ
- សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌ដែលប៉ះពាល់ទៅលើតំបន់នោះ
- លទ្ធភាពទ្រទ្រង់នៃធនធានធម្មជាតិ
- ទីតាំងភូមិសាស្ត្រនៃតំបន់ ។

គោលការណ៍នៃការបែងចែកតំបន់គ្រប់គ្រងនីមួយៗ ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវ កំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ១៣._

ការកែប្រែព្រំប្រទល់តំបន់គ្រប់គ្រងបែងចែកនីមួយៗ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១១ នៃ ច្បាប់នេះធ្វើទៅបាន អាស្រ័យដោយ :

- មានព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រច្បាស់លាស់ និងប្រពន្ធអេកូឡូស៊ី រួមទាំងប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ ធនធានជីវៈចម្រុះ សេនេទិច សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងវប្បធម៌ ដែលមានការប្រែប្រួល ឬ មានការគម្រាមកំហែង ។

- អនុលោមតាមគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ១៤._

ក្រសួងបរិស្ថាន ត្រូវរៀបចំធ្វើផែនទីតំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗជាផ្លូវការ និង កំណត់លើផែនទី ដែលមានមាត្រដ្ឋានច្បាស់លាស់ ដោយមានការចូលរួមពីក្រសួងរៀបចំ ផែនទីនគរូបនីយកម្មនិងសំណង់ អាជ្ញាធរដែនដី សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

រដ្ឋបាលការពារនិងអភិរក្សធម្មជាតិ ត្រូវសិក្សា រៀបចំបែងចែក និងកំណត់តំបន់គ្រប់ គ្រងដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១១ នៃច្បាប់នេះ ទៅតាមគោលការណ៍របស់ក្រសួងបរិស្ថាន និងបោះបង្គោលព្រំប្រទល់តំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗ ទៅតាមចំណុចដៅលើផែនទីដែល នឹងកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ៥

**ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ និងផែនការសកម្មភាព
សម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ**

មាត្រា ១៥._

ក្រសួងបរិស្ថានត្រូវធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ សម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្ម- ជាតិ ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ មានលក្ខណៈស្របគ្នាជាមួយផែនការនានារបស់ជាតិ ដូច ជាផែនការបរិស្ថានជាតិ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងសកម្មភាពជាតិ ស្តីពីជីវៈចម្រុះ និងផែនការ តំបន់ដីសើមជាតិ ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវ សម្រេចដោយរាជរដ្ឋាភិបាលតាមការស្នើសុំរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ១៦._

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ សម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវមានចែងអំពី :

១-គោលបំណងនៃការអភិរក្ស ការស្តារ ការទប់ស្កាត់ ការបង្ក្រាបបទល្មើស និងការប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាពនូវធនធានធម្មជាតិ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់តំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗ

២-ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃធនធានធម្មជាតិ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់តំបន់នីមួយៗ រួមទាំងប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ សេនេទិច សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងវប្បធម៌

៣-សក្តានុពលនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗ ដើម្បីសម្រេចឱ្យ បាននូវគោលបំណងនៃកិច្ចការពារ អភិរក្ស ជីវៈចម្រុះ និងធនធានធម្មជាតិ

៤-អនុសាសន៍អំពីវិធានការធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលបំណងនៃការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

ជំហាននៃការអនុវត្តផែនការ ត្រូវធ្វើឡើងចំពោះតំបន់ការពារធម្មជាតិដែលជាអាទិភាព ។

មាត្រា ១៧._

ក្រសួងបរិស្ថានត្រូវរៀបចំការស្នើសុំពិនិត្យ និងកែសម្រួលឡើងវិញនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ សម្រាប់តំបន់ការពារធម្មជាតិយ៉ាងយូរព្រំឆ្នាំម្តង ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ សម្រាប់តំបន់ការពារធម្មជាតិ អាចត្រូវកែប្រែបាន ក្នុងករណីចាំបាច់ដូចខាងក្រោម :

១-មានព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រច្បាស់លាស់ និងមានការយល់ដឹងអំពីធនធានធម្មជាតិ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រួមទាំងប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ ធនធានជីវសាស្ត្រ សេនេទិច សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងវប្បធម៌

២-មានការគម្រោមកំហែងចំពោះមុខ ទៅលើប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ

៣-អនុវត្តស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិនឹងត្រូវរៀបចំ និងកែសម្រួលដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ ។

មាត្រា ១៨._

រដ្ឋបាលការពារនិងអភិរក្សធម្មជាតិ ត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាព សម្រាប់គ្រប់គ្រង តំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗ ដែលសម្រេចដោយក្រសួងបរិស្ថាន និងអនុលោមតាមផែន ការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ។

កិច្ចដំណើរការរៀបចំផែនការសកម្មភាព សម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ នីមួយៗ ត្រូវមានការសម្របសម្រួល និងពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី សហគមន៍ មូលដ្ឋានជនជាតិដើមភាគតិច និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១៩._

ក្រសួងបរិស្ថានត្រូវចេញប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំនៃការកសាងផែនការ សកម្មភាព សម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗដែលមានខ្លឹមសារសំខាន់ៗដូច ខាងក្រោម :

- ១-គោលបំណងនៃការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- ២-សេចក្តីអធិប្បាយអំពីសកម្មភាពក្នុងតំបន់គ្រប់គ្រងនីមួយៗ ដោយភ្ជាប់ ផែនទីនៃការបែងចែកតំបន់គ្រប់គ្រង
- ៣-សេចក្តីអធិប្បាយអំពីធនធានធម្មជាតិ ការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនោះ និងការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- ៤-សេចក្តីអធិប្បាយអំពីសកម្មភាពហាមឃាត់ ដែលផ្ទុយទៅនឹងគោលបំណង នៃការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- ៥-គំរូកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការចូលរួមគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិរវាងរដ្ឋ- បាលការពារនិងអភិរក្សធម្មជាតិ ជាមួយនឹងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងរូបវន្ត- បុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គល
- ៦-ផែនការ និងវិធានការជាក់ស្តែងក្នុងការគ្រប់គ្រងភ្លើងឆេះព្រៃ ការការពារ ការអភិរក្សសត្វព្រៃ និងផែនការជម្រករបស់វា
- ៧- ផែនការគ្រប់គ្រងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និង ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ

៨-ការសិក្សា និង ប៉ាន់ប្រមាណតម្រូវការថវិកា និងប្រភពផ្តល់មូលនិធិ

៩-សេចក្តីអធិប្បាយអំពីឈ្មោះ តួនាទី និងរចនាសម្ព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

មាត្រា ២០.-

ដើម្បីជាជំនួយក្នុងការពិភាក្សា ផ្តល់យោបល់ និងដោះស្រាយបាតុភាពក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ក្រសួងបរិស្ថានអាចស្នើសុំរាជរដ្ឋាភិបាលបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ដោះស្រាយបាតុភាពលើការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលមានរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថានជាប្រធាន និងមានក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជាសមាជិក ។

ជំពូកទី ៦

ការចូលរួម និងសិទ្ធិប្រើប្រាស់របស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និង សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច

មាត្រា ២១.-

សហគមន៍មូលដ្ឋាន សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច សាធារណជន និងសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងពេញលេញក្នុងការផ្តល់ និងការទទួលយកព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

មាត្រា ២២.-

រដ្ឋទទួលស្គាល់ និងធានាសិទ្ធិប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ ជំនឿសាសនារបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច ដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

សិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិជាលក្ខណៈប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ តាមតម្រូវការរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិចជាលក្ខណៈត្រួសារអាចប្រព្រឹត្តទៅបាននៅក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព និងតំបន់អភិរក្ស ដោយអនុវត្តទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ២៣._

ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ប្រព្រឹត្តទៅបានតែ ក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព ដែលបានរៀបចំជាសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។

ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ ត្រូវអនុវត្តតាមផែនការគ្រប់គ្រង និងបែបបទ បច្ចេកទេស ដើម្បីធានានិរន្តរភាពនៃធនធានធម្មជាតិ នៅក្នុងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្ម- ជាតិ ។

មាត្រា ២៤._

ការអនុវត្តមុខរបរចំការពនេចរ ត្រូវហាមឃាត់ចំពោះតំបន់ស្ងួល និងតំបន់អភិរក្ស ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

មាត្រា ២៥._

ក្រសួងបរិស្ថានមានសិទ្ធិប្រគល់ផ្នែកណាមួយនៃតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាពឱ្យទៅ សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិចដែលរស់នៅក្នុង ឬ ជាប់តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដើម្បីរៀបចំជាសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយរដ្ឋបាលការពារ និង អភិរក្សធម្មជាតិ ហើយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មានសុពលភាពមិនលើសពីរយៈពេលដប់ប្រាំ (១៥) ឆ្នាំម្តង ។

ក្នុងករណីដែលសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ មិនអនុវត្តតាមកិច្ចព្រមព្រៀង និង ផែនការគ្រប់គ្រងឱ្យបានហ្មត់ចត់នោះ រដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ មានសិទ្ធិផ្អាក ដំណើរការរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យនិងវាយតម្លៃឡើងវិញ ។

ក្រសួងបរិស្ថាន មានសិទ្ធិលុបកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ក្នុង ករណីដែលសហគមន៍អនុវត្តផ្ទុយពីកិច្ចព្រមព្រៀង និងផែនការគ្រប់គ្រង ។

គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធី និងដំណើរការរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្ម- ជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ២៦.-

សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច ពុំមានសិទ្ធិកាប់គាស់ ឬ ឈូសឆាយដី ព្រៃក្នុងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិនៃក្រសួងបរិស្ថាន និងបង្វែរធ្វើជាដឹកសិកម្ម ឬ ធ្វើជាកម្មសិទ្ធិបុគ្គល ឬ លក់ ប្តូរ ជួល បញ្ចាំ ធ្វើអំណោយ ប្រវាស់ បែងចែក ដោះដូរ ឬ ធ្វើការផ្ទេរតំបន់គ្រប់គ្រងរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិឱ្យទៅរូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលណាមួយបានឡើយ ។

លក្ខន្តិកៈរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវរៀបចំឡើងដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច ដោយមានការទទួលស្គាល់ពីអាជ្ញាធរដែនដី និងរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិនៃក្រសួងបរិស្ថាន ។

ការផ្តល់ដីសម្រាប់បង្កបង្កើនផលបន្ថែមជូនដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ២៧.-

រដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ត្រូវសិក្សាពីលទ្ធភាពរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ កំណត់ទីតាំងច្បាស់លាស់ និងទំហំឱ្យបានសមស្របដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ និងការសម្របសម្រួលជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី សហគមន៍មូលដ្ឋាននិងជនជាតិដើមភាគតិច ។

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ និងសង្គមស៊ីវិល ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមគាំទ្រ និងសម្របសម្រួលក្នុងដំណើរការរៀបចំ និងការអនុវត្តរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

មាត្រា ២៨.-

សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិត្រូវរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយមានការទទួលស្គាល់ពីអាជ្ញាធរដែនដី និងមានការឯកភាពពីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ។ ផែនការនេះត្រូវធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញរៀងរាល់បីឆ្នាំ(៣ឆ្នាំ)ម្តង ឬ មុនពេលកំណត់ក្នុងករណីចាំបាច់ ។ ផែនការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងការអភិវឌ្ឍសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ សង្កាត់ ។

ជំពូកទី ៧

ការអប់រំ ការផ្សព្វផ្សាយ ការស្តារ ការកែលម្អ

និងមូលនិធិតំបន់ការពារធម្មជាតិ

មាត្រា ២៩._

ប្រជាពលរដ្ឋ ព្រះសង្ឃ សិស្សានុសិស្ស មន្ត្រីរាជការ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន មានករណីយកិច្ចចូលរួមការពារ អភិរក្ស និងស្តារធនធានធម្មជាតិឡើងវិញ ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

មាត្រា ៣០._

ក្រសួងបរិស្ថានត្រូវរៀបចំកម្មវិធីអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយតាមគ្រប់រូបភាពឱ្យ បានទូលំទូលាយ ស្តីពីកិច្ចការពារ អភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ការស្តារ ការកែលម្អធនធានជីវៈចម្រុះឡើងវិញ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដែលបានរេចរិល និងបាត់បង់ ។

រៀងរាល់ឆ្នាំ ក្នុងទិវាបរិស្ថានជាតិ បរិស្ថានពិភពលោក និងទិវាអនុសញ្ញាជាតិ អន្តរជាតិ នានា ក្រសួងបរិស្ថានត្រូវរៀបចំសកម្មភាពស្តារឡើងវិញនូវធនធានជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ សំដៅអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណជនឱ្យ បានយល់ ដឹងពីតម្លៃនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងលើកកម្ពស់ការចូលរួមក្នុងកិច្ចការពារអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ។

មាត្រា ៣១._

ក្រសួងបរិស្ថានត្រូវធ្វើការស្តារ និងការកែលម្អបរិស្ថានឡើងវិញលើតំបន់រេចរិលក្នុង តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយអានកិច្ចសហការជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋានជនជាតិដើមភាគ តិច សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ៣២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបង្កើតមូលនិធិមួយហៅថា មូលនិធិតំបន់ការពារធម្មជាតិដែលគ្រប់គ្រង ចាត់ចែង និងទទួលខុសត្រូវដោយគណៈកម្មាធិការតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលមានរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុជាសហប្រធាន ។

ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់គណៈកម្មាធិការតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៣៣.-

មូលនិធិសម្រាប់ស្ដារ កែលំអតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងជីវៈចម្រុះ បានមកពី :

- ១-ថវិកាជាតិ
- ២-ការលក់សំបុត្រចូលទស្សនាតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសេវាកម្មផ្សេងៗ
- ៣-មូលនិធិទាយជួនបរិស្ថាន
- ៤-អំណោយពីសប្បុរសជន
- ៥-ជំនួយផ្សេងៗ បានមកពីអង្គការជាតិ អន្តរជាតិ និងបណ្តប្រទេសជាមិត្ត
- ៦-ជំនួយបានមកពីមូលនិធិបរិស្ថានអន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៣៤.-

ថវិកា និងមូលនិធិដែលបានមកពីប្រភពចំណូល ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ នៃច្បាប់នេះ នៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ សម្រាប់ទ្រទ្រង់សកម្មភាពដូចខាងក្រោម :

- កិច្ចការពារ អភិរក្សធនធានជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- ការស្ដារ និងការកែលំអធនធានជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស វិទ្យាសាស្ត្រ ជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- ការថែរក្សា និងពង្រីកសេវាទេសចរណ៍ធម្មជាតិ
- ការបណ្តុះបណ្តាល ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងការកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិរក្ស ការការពារជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- ការទ្រទ្រង់កម្មវិធីបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ

- ការផ្សព្វផ្សាយ ការអប់រំអំពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- ការសាងសង់ ការស្តារ និងការថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។

ជំពូកទី ៨

**ការអនុញ្ញាត ការហាមឃាត់
និងការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម**

មាត្រា ៣៥._

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន មានសិទ្ធិចេញលិខិតអនុញ្ញាត កិច្ចព្រមព្រៀង ឬ កិច្ចសន្យា ដែលពុំមានគោលដៅរកប្រាក់ចំណេញក្នុងការអភិរក្ស និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

នីតិវិធីនៃការស្នើសុំ និងគំរូបែបបទនៃលិខិតអនុញ្ញាត កិច្ចសន្យា ឬ កិច្ចព្រមព្រៀង ក្នុងការអភិរក្ស និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ៣៦._

ការកាប់គាស់ ការឈូសឆាយដីព្រៃក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដើម្បីស្ថាបនា និងអភិ- វឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈគ្រប់ប្រភេទ ដែលកាត់តាមតំបន់ស្ងួល និងតំបន់អភិរក្ស ត្រូវហាមឃាត់ ។

ករណីនេះ អាចធ្វើទៅបានតែក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍ ដោយមានការសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាល តាមការស្នើរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ៣៧._

ការបោះ ឬ ការផ្ទេរទីតាំងឈរជើងអចិន្ត្រៃយ៍ ឬ បណ្តោះអាសន្នរបស់កងកម្លាំង ប្រដាប់អាវុធក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ស្ថាប័នកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធត្រូវសហការជាមួយ ក្រសួងបរិស្ថានធ្វើការសិក្សា លើកការស្នើសុំការសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាល ។

ទីតាំងមូលដ្ឋានកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធដែលបាន និងកំពុងឈរជើងនៅក្នុងតំបន់ ការពារធម្មជាតិ ហើយត្រូវវិសាយ ឬ ប្តូរទីតាំងទៅកន្លែងផ្សេងទៀត អង្គភាពកងកម្លាំង ប្រដាប់អាវុធនេះ ត្រូវប្រគល់ទីតាំងមូលដ្ឋាននោះឱ្យមកក្រសួងបរិស្ថានគ្រប់គ្រង ។

ហាមដាច់ខាតការធ្វើសមយុទ្ធ ការហ្វឹកហាត់ និងការបោះជំរកកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធនៅក្នុងតំបន់ស្នូល និងតំបន់អភិរក្សនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ លើកលែងតែមានការចាំបាច់ ក្នុងវិស័យសន្តិសុខ និងការពារជាតិ ។ សកម្មភាពទាំងនេះអាចធ្វើទៅបានតែក្នុងតំបន់ប្រើ ប្រាស់ដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍ ដោយមានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ៣៨.-

រាល់ការនាំចេញ ការនាំចូលគ្រាប់ពូជរុក្ខជាតិ ការបង្កាត់ពូជប្រភេទសត្វព្រៃ និង ពូជមច្ឆាជាតិគ្រប់ប្រភេទក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ វិភាគវិនិច្ឆ័យ វាយតម្លៃឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ និងត្រូវមានការអនុញ្ញាត ពីក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ៣៩.-

រាល់ការនាំចេញ ការនាំចូល ឬ ការដោះដូរ ដែលពុំមានលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មនូវ ប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ គ្រាប់រុក្ខជាតិ ការបង្កាត់ពូជ និងសំណាករបស់ប្រភេទទាំងនោះដែល មានដើមកំណើតនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាមួយប្រទេស ដទៃត្រូវធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ វិភាគវិនិច្ឆ័យ និងវាយតម្លៃឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីរដ្ឋបាល ការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ និងត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ៤០.-

ហាមបង្កឱ្យភ្លើងឆេះព្រៃក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។ ការប្រើប្រាស់ភ្លើងអាចអនុគ្រោះ បាន ចំពោះរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ដើម្បីថែទាំប្រយោជន៍រុក្ខវប្បកម្ម ផ្លូវភ្លើង ឬ អនាម័យព្រៃ ។

ប្រជាពលរដ្ឋ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធនិងអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់មានកាតព្វ- កិច្ចចូលរួមសហការក្នុងការថែរក្សា ការពារព្រៃឈើក្នុងការប្រយុទ្ធនៃបំបាត់ភ្លើងឆេះព្រៃ ។

មាត្រា ៤១.-

តំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗ ត្រូវការពារ និងទប់ស្កាត់នូវរាល់សកម្មភាព ដែលធ្វើឱ្យខូចខាត ឬ ប៉ះពាល់អវិជ្ជមានក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ បណ្តាលមកពីការកាប់គាស់ រុករាន ទន្រ្ទានដីព្រៃដោយរំលោភ ការធ្វើអាជីវកម្ម ការបំពុលមជ្ឈដ្ឋានធនធានជីវៈចម្រុះ ភ្លើងឆេះព្រៃ ការធ្វើកសិកម្មពនេចរ ការនាំចូលជម្ងឺ សត្វល្អិតចង្រៃ និងប្រភេទរុក្ខជាតិ ឬ សត្វរាតត្បាត ។

សកម្មភាពដែលនាំឱ្យខូចខាត ឬ ប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន ដែលត្រូវហាមឃាត់ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិមាន :

- ១- រំកិល ដកចេញ ឬ បំផ្លាញគោលសីមា ឬ សញ្ញាសម្គាល់ព្រំប្រទល់តំបន់ការពារធម្មជាតិ
- ២- ប្រើសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិខុសពីសិទ្ធិដែលបានទទួលស្គាល់ ឬ បានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់
- ៣- កាប់ ផ្តួល រំលំ គ្រឿវ កាប់បំផ្លាញដើមឈើ ឬ បំពុល ឬ គាស់រម្លើងគល់ឈើ
- ៤- ការចាប់ ប្រមាញ់ ប្រមូលពង កូនសត្វព្រៃ និងសត្វស្លាបតាមគ្រប់រូបភាព
- ៥- ការបំផ្លាញគុណភាពទឹកតាមគ្រប់រូបភាព ការដាក់ផ្ទាំបំពុល ការប្រើសារធាតុគីមី ការចោលសំណល់រឹង រាវ ចូលក្នុងទឹក ឬ លើដី ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ដក់
- ៦- ការស្តុក ការទិញ និងការពាំលក់សត្វព្រៃ សំណាកសត្វព្រៃគ្រប់ប្រភេទ
- ៧- ការបំផ្លាញវាលស្មៅធម្មជាតិ រុក្ខជាតិនានា និងទីជម្រកសត្វព្រៃ
- ៨- ការលែងសត្វពាហនៈ និងបណ្តើរផ្តែប្រមាញ់
- ៩- ការនេសាទដែលផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ការធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ធនធានធម្មជាតិទាំងក្នុងដែនសមុទ្រ និងដែនទឹកសាប ព្រៃលិចទឹក ព្រៃកោងកាង ផ្កាថ្ម និងស្មៅសមុទ្រ
- ១០- ការបង្កើតមូលដ្ឋាន និងកែច្នៃខ្លឹមចំនួន ដើមព្រះព្រៅ រលិវមៀត ឬ អនុផលព្រៃឈើផ្សេងទៀត និងការធ្វើវារីវប្បកម្មទឹកសាប ទឹកប្រៃ ដែលផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ និងបច្ចេកទេស ដែលនាំដល់ការបំពុល ឬ បំផ្លាញមជ្ឈដ្ឋានជីវៈចម្រុះ និងប្រពន្ធអេកូឡូស៊ី ។

មាត្រា ៤២.-

ហាមឃាត់ការកែច្នៃផល អនុផលធនធានធម្មជាតិ ការបង្កើត និងដំណើរការមូលដ្ឋានរោងអារ ជ្រៀកឈើ រោងចក្រកែច្នៃឈើ សិប្បកម្មកែច្នៃផល អនុផលធនធានធម្មជាតិ និងឱ្យគ្រប់ប្រភេទក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

មាត្រា ៤៣.-

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលណាក៏ដោយ ពុំមានសិទ្ធិផ្តល់ការអនុញ្ញាត ទោះដោយផ្ទាល់ ក្តី ឬ ប្រយោលក្តី ឱ្យរានដីព្រៃ កាន់កាប់ដី កាប់ដើមឈើ ចាប់សត្វព្រៃគ្រប់ប្រភេទ ឬ ធ្វើសកម្មភាពគ្រប់យ៉ាង ដើម្បីប្រមូលផល អនុផលព្រៃឈើធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤៤.-

ដើម្បីកាត់បន្ថយជាអតិបរិមាណនូវហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម និងសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ រាល់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ ឬ វិនិយោគក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍ ក្រសួងបរិស្ថានត្រូវធ្វើការសិក្សាវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គមជាមុន ដោយសហការជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

នីតិវិធីនៃការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម សម្រាប់គម្រោង ឬ សកម្មភាពណាមួយ ត្រូវអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចដំណើរការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម ។

ជំពូកទី ៩

ការអនុវត្តច្បាប់ និងនីតិវិធីដោះស្រាយបទល្មើស

មាត្រា ៤៥.-

បទល្មើសធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចរិតពិសេសដូចបានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ បំពេញភារកិច្ចជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ មានសមត្ថកិច្ចស៊ើបអង្កេត ស្រាវជ្រាវ បង្ក្រាប ទប់ស្កាត់ បទល្មើសធនធានធម្មជាតិ នៅក្នុងរង្វង់ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន និងកសាងសំណុំរឿងបញ្ជូន ទៅតុលាការ ។

ប្រតិបត្តិការរបស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលបានទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងជាភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវអនុវត្តស្របតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

បន្ទាប់ពីសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ វត្តតាងដែលបានរឹបអូសទុកជាសម្បត្តិ រដ្ឋ ត្រូវចាត់ចែងតាមនីតិវិធី ដោយរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិនៃក្រសួងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ៤៦.-

អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត និងសាធារណជន ត្រូវបង្កភាពងាយស្រួល ផ្តល់ព័ត៌មាន និងជួយសហការផ្តល់កម្លាំងក្នុង ការចុះធ្វើការស្រាវជ្រាវ ការស៊ើបអង្កេត ការទប់ស្កាត់ ការបង្ក្រាបបទល្មើសលើធនធាន ធម្មជាតិ ឬ ការថែរក្សាវត្តតាងបទល្មើសជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងករណីមានការស្នើសុំពីមន្ត្រី រដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ។

ក្នុងករណីមានពាក្យបណ្តឹង ឬ សេចក្តីរាយការណ៍ស្តីពីបទល្មើសធនធានធម្មជាតិក្នុង តំបន់ការពារធម្មជាតិ មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ត្រូវចុះធ្វើអធិការកិច្ចជា បន្ទាន់ ដោយសហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី ដើម្បីការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត ។

មាត្រា ៤៧.-

នៅពេលបំពេញភារកិច្ចចុះទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសលើធនធានធម្មជាតិនៅ ក្នុងរង្វង់ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន និងនៅពេលចូលបំភ្លឺក្នុងសវនាការរបស់តុលាការ មន្ត្រីរដ្ឋ- បាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ត្រូវមានសម្លៀកបំពាក់ឯកសណ្ឋាន និងពាក់ផ្ទាក់សញ្ញា សម្គាល់ត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ៤៨.-

មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ក្នុងតួនាទីជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និង ភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ មានសិទ្ធិប្រើប្រាស់អាវុធស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាធរមាន។
អាវុធត្រូវបំពាក់ និងគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

មាត្រា ៤៩.-

ការកសាងសំណុំរឿងនៃបទល្មើសក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវអនុវត្តតាមក្រមនីតិ-
វិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
ទម្រង់បែបបទនៃការធ្វើកំណត់ហេតុបទល្មើសក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវកំណត់
ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ៥០.-

វត្ថុតាងនៃបទល្មើសធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវបានកំណត់ដូច
ខាងក្រោម :

- ១- ផល អនុផលធនធានធម្មជាតិ ដែលជាវត្ថុតាងពិតប្រាកដនៃបទល្មើស
- ២- សម្ភារៈបរិក្ខារ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រព្រឹត្ត
បទល្មើស ។

វត្ថុតាងដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវឃាត់ទុកជាបណ្តោះអាសន្ន
រហូតដល់សំណុំរឿងនៃបទល្មើស ត្រូវបានដោះស្រាយរួចជាស្ថាពរ តាមការបង់ពិន័យអន្តរ-
ការណ៍ ឬ តាមការជំនុំជម្រះរបស់តុលាការ ។

ក្នុងខណៈពេលកំពុងដឹកជញ្ជូនផល អនុផលធនធានធម្មជាតិល្មើស ដែលគ្មានម្ចាស់
នៅជាមួយនោះ អ្នកបើកបរមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនត្រូវឃាត់ខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន ស្របតាម
បទប្បញ្ញត្តិក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃការស៊ើបអង្កេតរកជនល្មើសនិង
អ្នកសមគំនិត ។

ផល អនុផលធនធានធម្មជាតិដែលបានឃាត់ទុក ហើយងាយខូចខាត រដ្ឋបាលការ-
ពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ មានសិទ្ធិលែង ឬ បំផ្លាញចោល ឬ រក្សាទុកជាប្រយោជន៍សាធារណៈ
ដោយមានកំណត់ហេតុត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ៥១.-

មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ដែលមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិផ្អាកសកម្ម-
ភាពទាំងមូល ឬ មួយផ្នែកជាបណ្តោះអាសន្នរបស់បុគ្គលណា ដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទ-
ប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬ បំពានលើកិច្ចសន្យា រហូតដល់ដំណោះស្រាយនៃវិវាទត្រូវបានបញ្ចប់ ។

មាត្រា ៥២.-

បុគ្គលណាមិនពេញចិត្តចំពោះការសម្រេចណាមួយ ដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីរដ្ឋបាល
ការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ លើកលែងការសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹង
ការពិន័យអន្តរការណ៍ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៤ មាត្រា ៥៦ ចំណុច ១ នៃមាត្រា ៥៧ មាន
សិទ្ធិធ្វើពាក្យប្តឹងតវ៉ាមកប្រធានរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិថ្នាក់កណ្តាលក្នុងរយៈ
ពេលសាមសិប(៣០)ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ គិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលបានសេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋបាល
ការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិក្នុងតំបន់កើតហេតុ ឬ ប្តឹងទៅតុលាការ ។

ប្រធានរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិថ្នាក់កណ្តាល ត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ា
នេះ ក្នុងរយៈពេលសាមសិប(៣០)ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ។

ក្រោយពីបានទទួលសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ លើការពិនិត្យឡើងវិញដោយប្រធាន
រដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិថ្នាក់កណ្តាល ក្នុងករណីនៅតែមិនអាចទទួលយកបាន
បុគ្គលនោះអាចធ្វើបណ្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការបាន ក្នុងរយៈពេលសាមសិប(៣០)ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ ។

ការតវ៉ាក្រោមមាត្រានេះ មិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិអំណាច និងដំណើរការអនុវត្ត
របស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ដែលមានសមត្ថកិច្ចក្រោមច្បាប់នេះឡើយ ។

ជំពូកទី ១០

បទល្មើសធនធានធម្មជាតិ និងទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥៣.-

ទណ្ឌកម្មនៃបទល្មើសធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិមាន : ទោសដាក់ ពន្ធនាគារ ទោសពិន័យដោយតុលាការ ពិន័យអន្តរការណ៍ វិបដ្ឋសវត្ថុតាង ជួសជុលស្តារ ការខូចខាត ព្រមាន ព្យួរ ដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត ឬ លុបកិច្ចសន្យា ។

ការព្យួរ ការដកហូតលិខិតអនុញ្ញាត ឬ ការលុបកិច្ចសន្យា ជាសិទ្ធិរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង បរិស្ថាន ។

ការពិន័យអន្តរការណ៍លើបទល្មើសធនធានធម្មជាតិ ការជួសជុលស្តារការខូចខាត និងការព្រមាន ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ។

ក្នុងករណីជនល្មើសមិនព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ឬ ធ្វើការជួសជុលស្តារការ ខូចខាត មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ត្រូវរកសាងសំណុំរឿងបទល្មើសបញ្ជូន ទៅតុលាការ ។

ការវិបដ្ឋសវត្ថុតាង ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ឬ តុលាការ អាស្រ័យទៅតាមករណីនីមួយៗដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥៤.-

ការពិន័យអន្តរការណ៍លើបទល្មើសធនធានធម្មជាតិ ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិអាច ធ្វើបាន ក្នុងករណីជនល្មើសសារភាពទោសកំហុស យល់ព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យស្របតាមទោស- ប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ក្នុងរយៈពេលដប់ប្រាំ(១៥)ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលសេចក្តីសម្រេចរបស់ រដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ។

បែបបទ និងសិទ្ធិសម្រេចលើការពិន័យអន្តរការណ៍ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ ក្រសួងបរិស្ថាន។

ការកំណត់បរិមាណប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ត្រូវពិចារណាលើកត្តាដូចតទៅ :

- ១- ផលប្រយោជន៍តម្លៃសេដ្ឋកិច្ច ជីវៈចម្រុះ លើការប្រព្រឹត្តជាក់ស្តែង
- ២- ទំហំនៃការខូចខាតធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន
- ៣- ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនៅក្នុងតំបន់គ្រប់គ្រងនីមួយៗ
- ៤- ចំនួននៃការប្រព្រឹត្តបទល្មើស
- ៥- បរិមាណប្រាក់ពិន័យដែលធ្វើឱ្យរាងចាល
- ៦- កំហុសនៃការប្រព្រឹត្តបទល្មើស
- ៧- ស្ថានភាពនៃជនល្មើស

ករណីសាមីខ្លួនមិនបង់ប្រាក់ពិន័យ ក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនេះទេ មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតុលាការ ។

មាត្រា ៥៥.-

ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ប្រាក់ពិន័យតាមសាលក្រម ឬ សាលដីកាតុលាការ និងប្រាក់បានមកពីការលក់វត្ថុតាង ត្រូវបង់ចូលថវិការដ្ឋ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលអាចសម្រេចផ្តល់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តតាមសំណើរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងមន្ត្រីដែលបានចូលរួមក្នុងករណីបង្ក្រាបបទល្មើសលើធនធានធម្មជាតិ ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

មាត្រា ៥៦.-

បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវទទួលទោសដូចតទៅ :

១- បទល្មើសធនធានធម្មជាតិថ្នាក់ទី ១

- ការព្រមាន ការជួសជុល ការខូចខាត ការពិន័យអន្តរការណ៍ ការដកហូត ឬ ការល្អិតល្អន់ព្រមព្រៀង ឬ លិខិតអនុញ្ញាត

២- បទល្មើសធនធានធម្មជាតិថ្នាក់ទី ២

- ទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ(១)ខែ ទៅមួយ(១)ឆ្នាំ និង/ ឬ ទោសពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលានព្រឹសែន(១.៥០០.០០០)រៀល ដល់ដប់ប្រាំលាន(១៥.០០០.០០០) រៀល ។

៣ -បទល្មើសធនធានធម្មជាតិថ្នាក់ទី ៣

-ទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ(១)ឆ្នាំ ទៅប្រាំ(៥)ឆ្នាំ និង/ ឬ ទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់ប្រាំលាន(១៥.០០០.០០០)រៀល ដល់មួយរយហាសិបលាន(១៥០.០០០.០០០)រៀល ។

៤ -បទល្មើសធនធានធម្មជាតិថ្នាក់ទី ៤

-ទោសដាក់ពន្ធនាគារពីប្រាំ(៥)ឆ្នាំ ទៅដប់(១០)ឆ្នាំ និងទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់ប្រាំលាន (១៥.០០០.០០០)រៀល ដល់មួយរយហាសិបលាន (១៥០.០០០.០០០)រៀល ។

ករណីបុគ្គលប្រព្រឹត្តល្មើសជានីតិបុគ្គល នោះទោសពិន័យជាប្រាក់ពីមួយរយហាសិបលាន(១៥០.០០០.០០០)រៀល ដល់ពីររយហាសិបលាន(២៥០.០០០.០០០)រៀល ។

វត្ថុតាងត្រូវរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ។

មាត្រា ៥៧.-

ត្រូវទទួលការព្រមានជាបទល្មើសធនធានធម្មជាតិថ្នាក់ទី ១ ចំពោះបុគ្គលណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិដូចខាងក្រោម :

- ១-លែងសត្វពាហនៈ លើកលែងករណីដូចមានចែងនៅក្នុងជំពូកទី ៦ នៃច្បាប់នេះ
- ២-នាំចូលឧបករណ៍ សម្ភារៈ និងសារធាតុងាយរងគ្រោះដែលអាចបង្កឱ្យមានភ្លើងរងគ្រោះព្រៃ
- ៣-សិក្សាស្រាវជ្រាវពីធម្មជាតិ និងវិទ្យាសាស្ត្រ ការធ្វើទេសចរណ៍ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត
- ៤-នាំចូលផលិតកែច្នៃឧបករណ៍បម្រើឱ្យសកម្មភាពល្មើសធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទ
- ៥-នាំចូលមធ្យោបាយគ្រប់ប្រភេទ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ក្នុងគោលបំណងរុករក និងដឹកជញ្ជូនធនធានធម្មជាតិ ។

មាត្រា ៥៨._

ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ចំនួនពី ដប់ម៉ឺន(១០០.០០០)រៀល ដល់ មួយលាន(១.០០០.០០០)រៀលបន្ថែមលើសំណងនៃការខូចខាតធនធានធម្មជាតិ ឬ ធ្វើ ការជួសជុលស្ថារភាពការខូចខាត និងវិបល្លាសវត្ថុតាងជាសម្បត្តិរដ្ឋ ចំពោះបទល្មើសក្នុងតំបន់ ការពារធម្មជាតិដូចខាងក្រោម :

- ១-បង្កើតឱ្យគ្រប់ប្រភេទ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត
- ២-នាំចូល នាំចេញនូវប្រភេទសត្វ គ្រាប់រុក្ខជាតិ និងរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទដោយ គ្មានការអនុញ្ញាត
- ៣-បណ្តើរឆ្កែប្រមាញ់ ក្នុងគោលបំណងប្រមាញ់
- ៤-បន្ទុះទុកនូវដើមហេតុដែលបង្កឱ្យមានភ្លើងឆេះព្រៃ
- ៥-ចាប់ ដាក់អន្ទាក់ ប្រមាញ់ បំពុល ប្រមូលពង កូនសត្វព្រៃគ្រប់ប្រភេទ
- ៦-នាំចូលនូវវណ្ណាយន្ត និងគ្រឿងចក្រផ្សេងៗ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវទទួលពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់មានតម្លៃទ្វេដង និងជួស ជុលការខូចខាតឡើងវិញ ។

មាត្រា ៥៩._

ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ចំនួនពី មួយលាន(១.០០០.០០០)រៀលដល់ ដប់លាន(១០.០០០.០០០)រៀល ឬ ត្រូវធ្វើការជួសជុលស្ថារភាពការខូចខាត និងវិបល្លាសវត្ថុតាង ជាសម្បត្តិរដ្ឋ ចំពោះបទល្មើសក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិដូចខាងក្រោម :

- ១-កាប់ គាស់រម្លើង កាប់រំលំ រុករានដីព្រៃ គ្រៀវ ចងរឹត ប្រមូល បំផ្លាញធនធាន ធម្មជាតិ
- ២-ធ្វើឱ្យរហូស ឬ ខូចខាតដល់រុក្ខជាតិ សត្វព្រៃ
- ៣-ដឹកជញ្ជូន និងប្រមូលផល អនុផលធនធានធម្មជាតិ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត
- ៤-ប្រមូលសន្លឹកដីផល អនុផលធនធានធម្មជាតិ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត
- ៥-ផ្តួញផ្លូវសត្វព្រៃ សំណាកសត្វព្រៃ និងចិញ្ចឹមសត្វព្រៃគ្រប់ប្រភេទ
- ៦-នេសាទដែលផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ធនធានធម្មជាតិទាំង ក្នុងដែនសមុទ្រ និងដែនទឹកសាប ព្រៃលិចទឹក ព្រៃកោងកាង ផ្កាថ្ម និងស្មៅសមុទ្រ ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវទទួលបាននិយមន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់មានតម្លៃទ្វេដង និងជួសជុលការខូចខាតឡើងវិញ ។

មាត្រា ៦០.-

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសជាបទល្មើសធនធានធម្មជាតិថ្នាក់ទី ២ និងវិបស្សនាវត្ថុតាងជាសម្បត្តិរដ្ឋ ចំពោះជនដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

- ១-ប្រើប្រាស់សារធាតុពុលគ្រប់ប្រភេទ ដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ធនធានធម្មជាតិ
- ២-ធ្វេសប្រហែសបង្កឱ្យមានភ្លើងឆេះព្រៃ
- ៣-យាយី បំផ្លាញជម្រកពង កូន កន្លែងបន្តពូជសត្វព្រៃ និងមច្ឆាជាតិ
- ៤-កាប់បំផ្លាញរុក្ខជាតិក្នុងតំបន់ស្ដារប្រពន្ធអេកូឡូស៊ីឡើងវិញ
- ៥-ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នានា ដែលបង្កការរំខានដោយសំឡេង រំញ័រ រលកនិងផ្សែង
- ៦-លាក់បាំង ធ្វើឱ្យបាត់បង់ ឬ ធ្វើឱ្យខូចខាតវត្ថុតាងនៃបទល្មើស
- ៧-ប្រមូលផ្លែឈើព្រៃ តាមវិធីកាប់រំលំដើម
- ៨-កម្ទេច ផ្លាស់ប្តូរ លុបបំបាត់ ឬ ធ្វើឱ្យខូចខាតផ្នែកសញ្ញាគ្រប់ប្រភេទ
- ៩-បោះបង្គោលហ៊ុមព័ទ្ធ ដាក់សញ្ញាសម្គាល់ក្នុងគោលបំណងកាន់កាប់ជាកម្មសិទ្ធិ ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្ដន្ទាទោសទ្វេដង ។

មាត្រា ៦១.-

ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ជាបទល្មើសធនធានធម្មជាតិថ្នាក់ទី ៣ និងវិបស្សនាវត្ថុតាងជាសម្បត្តិរដ្ឋ ចំពោះជនដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

- ១-ធ្វើឱ្យខូចខាត ឬ ប្រែប្រួលសភាពដើម រំកិល ឬ បង្ខិតបង្ខាលព្រំប្រទល់និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- ២-បង្កើតមូលដ្ឋានកែច្នៃ ផល អនុផលធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទ
- ៣-កែច្នៃខ្លឹមចំនួន ម្រះព្រៅ រលិវមៀត និងចម្រាញ់រុក្ខជាតិផ្សេងទៀត

៤- កាប់ គ្រឿង ចង វិក គាស់ រម្ងៃ កាប់ រំលំ ប្រមូល បំផ្លាញ រុករាន និង ធ្វើ សន្តិ-
ធិ រុក្ខជាតិ ដែល កំពុង រង គ្រោះ ថ្នាក់ ឬ មាន ដោយ កម្រ និង ជិត ផុត ពូជ ដែល បាន កំណត់ ដោយ
ប្រកាស ក្រសួង បរិស្ថាន

៥- ចាប់ ដោយ ដាក់ អន្ទាក់ ខ្នារ អង្កប់ បន្តឹង លប់ ដោយ បង្កៃ ឬ ដោយ ប្រមាញ់
ដែល ធ្វើ ឱ្យ រហូស បំពុល សម្លាប់ នាំ ចេញ ប្រមូល ពង និង កូន សត្វ ព្រៃ គ្រប់ ប្រភេទ ដែល កំពុង
រង គ្រោះ ថ្នាក់ មាន ដោយ កម្រ និង ជិត ផុត ពូជ ដែល បាន កំណត់ ដោយ ប្រកាស ក្រសួង បរិស្ថាន

៦- ប្រើ ប្រាស់ អាវុធ ជាតិ ផ្ទុះ ជាតិ គីមី ថ្នាំ ពុល គ្រឿង ឆក់ ធ្វើ ឱ្យ ខូច ខាត ដល់ ធន
ធាន ធម្មជាតិ

៧- រារាំង បង្ក គ្រោះ ថ្នាក់ រហូស ស្នាម ដល់ មន្ត្រី រដ្ឋ បាល ការ ពារ និង អភិរក្ស
ធម្មជាតិ ក្នុង ការ ចុះ អនុវត្ត មុខ នាទី និង ភារ កិច្ច របស់ ខ្លួន

៨- កែង បន្លំ ដោយ ប្រើ ប្រាស់ ឯកសណ្ឋាន ថ្នាក់ សញ្ញា សម្គាល់ ឬ ឋាន ឧស្ម័ន ក្តី
របស់ មន្ត្រី រដ្ឋ បាល ការ ពារ និង អភិរក្ស ធម្មជាតិ ដើម្បី ធ្វើ សកម្មភាព ល្មើស

៩- កែង បន្លំ លិខិត បទដ្ឋាន របស់ ស្ថាប័ន មាន សមត្ថកិច្ច ដើម្បី ធ្វើ សកម្មភាព ល្មើស

១០- បំផ្លិច បំផ្លាញ បង្គោល ព្រំ ប្រទល់ ស្ថាន លូ ផ្លូវ អគារ ទី ស្នាក់ ការ ហេដ្ឋា-
រចនា សម្ព័ន្ធ សាធារណៈ ។

ក្នុង ករណី មិន រាង ចាល ត្រូវ ទទួល ផ្តន្ទា ទោស ទ្វេដង ។

មាត្រា ៦២.-

ត្រូវ ផ្តន្ទា ទោស ជា បទ ល្មើស ធន ធាន ធម្មជាតិ ថ្នាក់ ទី ៤ និង ត្រូវ រឹប អូស វត្ថុ តាង ជា សម្បត្តិ
រដ្ឋ ចំពោះ ជន ដែល បាន ប្រព្រឹត្ត បទ ល្មើស ណា មួយ ដូច ខាង ក្រោម :

- ១- កាប់ គាស់ រុករាន ដី ព្រៃ ឆ្ការ ដុត និង ឈូស ឆាយ ដី ព្រៃ ដើម្បី យក ដី ធ្វើ ជា
កម្មសិទ្ធិ
- ២- កាប់ ប្រមូល និង កែ ច្នៃ ឈើ ប្រណីត គ្រប់ ប្រភេទ
- ៣- នាំ ចូល និង រក្សា ទុក សំណល់ គ្រោះ ថ្នាក់ គ្រប់ ប្រភេទ ដែល ធ្វើ ឱ្យ ខូច ខាត ឬ
អាច បណ្តាល ឱ្យ ខូច ខាត ដល់ ធន ធាន ធម្មជាតិ
- ៤- បង្ក ឱ្យ មាន ភ្លើង ឆេះ ព្រៃ ដោយ ចេតនា

៥-យកថ្ម ក្រូស ខ្សាច់ រ៉ែ ការគាស់ ឈូសឆាយ កាយយកដី ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត

៦-ចាក់លុប ឬ ចាក់បំពេញដី ឬ ចាក់បំពេញដែនទឹក ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។
ក្នុងករណីមិនរាងចាលត្រូវផ្ដន្ទាទោសទ្វេដង ។

មាត្រា ៦៣.-

ជនណាដែលធ្វើការគម្រោមកំហែង ដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ការបំពេញភារកិច្ចរបស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ(១)ឆ្នាំ ទៅប្រាំ(៥)ឆ្នាំ និងត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីដប់ប្រាំលាន(១៥.០០០.០០០)រៀល ទៅមួយរយហាសិបលាន(១៥០.០០០.០០០)រៀល ។

ជនណាដែលសមគំនិត ឬ ជួយសម្រួលដល់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដូចចារីដែរ ។

មាត្រា ៦៤.-

មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ឬ ភ្នាក់ងារអធិការកិច្ច ឬ មន្ត្រីបរិស្ថានរូបណាដែលមានការធ្វេសប្រហែស ខ្វះការប្រុងប្រយ័ត្ន ឬ មិនគោរពទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មខាងវិន័យរដ្ឋបាល និង/ ឬ ត្រូវចោទប្រកាន់ចំពោះមុខតុលាការ ។

មន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ឬ ភ្នាក់ងារអធិការកិច្ច ឬ មន្ត្រីបរិស្ថានរូបណា ដែលសមគំនិតនឹងអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ ជួយសម្រួលការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដូចចារីដែរ ។

ជំពូកទី ១១

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦៥.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៦៦.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
អនុម័តនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ នាសម័យប្រជុំ
រដ្ឋសភាលើកទី ៧ នីតិកាលទី ៣ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨

ប្រធានរដ្ឋសភា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

ឧបសម្ព័ន្ធ :

វាក្យស័ព្ទ

ជីវៈបម្រុង : សំដៅដល់បណ្តាសារពាង្គកាយខុសគ្នានៅក្នុងប្រភេទតែមួយ ឬ ប្រភេទផ្សេងគ្នា និងបណ្តាសារពាង្គកាយរស់នៃគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងប្រភពទាំងអស់ រួមទាំងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដែនដីគោក ដែនសមុទ្រ ដែនទឹកសាប និងបណ្តាទំនាក់ទំនងអេកូឡូស៊ី ដែលនៅក្នុងនោះមានប្រពន្ធអេកូឡូស៊ីទាំងនេះ ។

ធនធានធម្មជាតិ : សំដៅដល់ចំណែកមួយនៃបរិស្ថានធម្មជាតិ មានជាអាទិ៍ ដីធ្លី ទឹក អាកាសខ្យល់ ភូគគាម ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី វិ ថាមពល ប្រេងកាត និងឧស្ម័ន ថ្ម និងខ្សាច់ ត្បូងថ្ម ព្រៃឈើ និងអនុផលព្រៃឈើ ពពួកសត្វព្រៃ មធ្យាជាតិ ធនធានជលផល ។

ប្រភេទកម្រ : សំដៅដល់ប្រភេទទាំងឡាយណាដែលមានចំនួនតិចតួច ប៉ុន្តែវាពុំស្ថិតនៅក្នុងភាពគ្រោះថ្នាក់ផុតពីភ្នាក់ងារទេ ។ ជាទូទៅប្រភេទទាំងនោះ គេតែងជួបប្រទះក្នុងបណ្តាភាវៈប្រចាំទីក្នុងជម្រកពិសេសណាមួយ ឬ ស្ថិតនៅរាយប៉ាយយ៉ាងរង្វើលនៅលើតំបន់ដីធំល្វើងល្វើយ ។

ប្រភេទជិតផុតតូច : សំដៅដល់ពពួកសត្វ ឬ រុក្ខជាតិ ដែលអាចវិនាសសាបសូន្យបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលបរិស្ថានដោយធម្មជាតិ ឬ ការធ្វើអាជីវកម្មផ្ទាល់របស់មនុស្ស ការខូចខាតហិមហោចជម្រក ការគម្រាមកំហែងពីប្រភេទដទៃទៀត ការប្រែប្រួលបណ្តាញអាហារ ការបំពុល ឬ បណ្តាលមកពីបន្ទុកនៃកត្តាទាំងនេះ ។

ប្រពន្ធអេកូឡូស៊ី : សំដៅដល់សំណុំអន្តរអំពើចម្រុះនៅលើផ្ទៃដីមួយជាក់លាក់រវាងបណ្តាភាវៈមានជីវិត (សារព័ន្ធរុក្ខជាតិ សត្វមីក្រូសរីរាង្គ) ជាមួយនឹងមជ្ឈដ្ឋានគ្មានជីវិត(អាកាសធាតុ មីក្រូអាកាសធាតុ ដី ទឹក) ដែលបង្កនូវស្ថាបនកម្មរបស់បរិស្ថាន និងជាឯកតាបំពេញមុខងារមួយនៅលើសំបកផែនដី ។ មនុស្សរួមជាមួយសំបកផែនដី ។ មនុស្សរួមជាមួយតម្រូវការផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ប្រពៃណី វប្បធម៌ និងបរិស្ថាន ក៏ជាផ្នែកចម្រុះរួមមួយនៃបណ្តាប្រព័ន្ធមជ្ឈដ្ឋានព្រៃឈើដែរ ។

តំបន់ស្ងួល : សំដៅដល់តំបន់ដែលមានតម្លៃខ្ពស់ សម្រាប់ការអភិរក្ស ប្រភេទសត្វ និងរុក្ខជាតិ ដែលកម្រ ពិតផុតពូជ ទទួលរងគ្រោះថ្នាក់ គម្រោមកំហែងហើយនិងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីផុយ ស្រួយ ។

- ការចេញ ចូលតំបន់នេះត្រូវហាមឃាត់ លើកលែងតែមន្ត្រីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ដែលមានភារកិច្ច ។

- អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រធម្មជាតិក្នុងគោលបំណងការពារនិង អភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ជីវៈចម្រុះ និងបរិស្ថាន ត្រូវមានការអនុញ្ញាតជាមុនពីក្រសួងបរិស្ថាន ។

តំបន់អភិរក្ស : សំដៅដល់តំបន់ស្ថិតនៅជាប់នឹងតំបន់ស្ងួល ដែលមានតម្លៃខាងការអភិរក្ស ធនធានធម្មជាតិ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីតំបន់ទីជម្រាល និងតំបន់ដែលមានលក្ខណៈទេសភាព ធម្មជាតិ ។

- ការចេញ ចូលតំបន់នេះ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតជាមុនពីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិនៅនឹងកន្លែង ។

- ការប្រើប្រាស់អនុផលធនធានធម្មជាតិ សម្រាប់ជីវភាពរបស់សហគមន៍មូល- ដ្ឋានជនជាតិដើមភាគតិច និងមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ខ្លាំងដល់ជីវៈចម្រុះ ត្រូវស្ថិតក្រោមការត្រួត ពិនិត្យហ្មត់ចត់បំផុត ។

តំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព : សំដៅដល់តំបន់ដែលមានតម្លៃផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចជាតិខ្ពស់ប្រើ ដល់ការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សតំបន់ ការពារធម្មជាតិផ្ទាល់ និងចូលរួមលើកកម្ពស់ជីវភាព រស់នៅរបស់ប្រជាសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច ។ តំបន់ប្រើប្រាស់ដោយ ចីរភាពរួមមាន :

- តំបន់អភិរក្សវប្បធម្មជាតិ និងបេតិកភណ្ឌ
- តំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ
- តំបន់អភិរក្សសត្វព្រៃ និងសេវាកំសាន្ត
- តំបន់ស្តារធនធានជីវៈចម្រុះ
- សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
- តំបន់រុក្ខឧទ្យាន

- តំបន់អភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ រួមមាន: ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ អាងស្តុកទឹក វារីអគ្គិសនី បង្គោលចរន្តអគ្គិសនី
- តំបន់ភូគព្ភសាស្ត្រ
- តំបន់អាជីវកម្មជីវកម្មជាតិ អនុគ្រោះដល់បរិស្ថានធម្មជាតិ ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងតំបន់ជុំវិញ ។

តំបន់សហគមន៍មូលដ្ឋាន : សំដៅដល់តំបន់បម្រើឱ្យការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គមរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច ដែលមានសកម្មភាពស្រាប់ រួមមានលំនៅដ្ឋាន ស្រែ និងចំការ ។ ការចេញលិខិត ឬប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី ឬ ការអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់នេះ ត្រូវមានការបញ្ជាក់យល់ព្រមជាមុនពីក្រសួងបរិស្ថាន ។

សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ : សំដៅដល់ការចូលរួមរបស់ប្រជាសហគមន៍មូលដ្ឋាន ឬជនជាតិដើមភាគតិចក្រោមរូបភាពរចនាសម្ព័ន្ធជ្រើសតាំងរដ្ឋបាលមួយ ដែលមានការទទួលស្គាល់ពីរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ក្នុងគោលបំណងចូលរួមរៀបចំគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ជាក់លាក់ណាមួយនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព សំដៅចូលរួមលើកកម្ពស់ជីវភាពរបស់ប្រជាសហគមន៍មូលដ្ឋាន ឬ ជនជាតិដើមភាគតិច ។

តំបន់ការពារធម្មជាតិ : សំដៅដល់តំបន់នៃដែនដីសម្បត្តិសាធារណៈរបស់រដ្ឋ រួមមាន : ដែនដីគោក ឬ ដែនទឹក រួមទាំងឆ្នេរសមុទ្រ និងសមុទ្រស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ដែលទទួលស្គាល់ដោយបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ឬ តំបន់ដែលបង្កើតឡើង ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ។ តំបន់ទាំងនោះមានសារៈសំខាន់ទាំងផ្នែករូបសាស្ត្រ និងផ្នែកជីវសាស្ត្រ ដែលតម្រូវឱ្យមានការគ្រប់គ្រងតាមច្បាប់ក្នុងបំណងការពារ និងថែទាំ ជីវៈចម្រុះ ធនធានធម្មជាតិ និងធនធានវប្បធម៌ហើយត្រូវបានគ្រប់គ្រងប្រកបដោយនិរន្តរភាពគ្រប់ជំនាន់ ដើម្បីផលប្រយោជន៍បរិស្ថាន សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ។

ឧទ្ធរណ៍ : សំដៅដល់តំបន់ធម្មជាតិក្នុងដែនដីគោក និង/ឬ ដែនទឹក ដែលត្រូវបានកំណត់ដើម្បី :

ក-ការពារតួនាទីខាងផ្នែកប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីមួយ ឬ ច្រើន របស់តំបន់ដែលបានកំណត់ សម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សក្របំជំនាន់។

ខ-កំរិតដល់ការប្រើប្រាស់ ដែលអាចធ្វើឱ្យខូចខាត ឬ បំផ្លិចបំផ្លាញដល់ធនធានជីវៈចម្រុះ ធនធានធម្មជាតិ ធនធានវប្បធម៌ និងមុខងារតួនាទីរបស់តំបន់នោះជាមួយនឹងគោលបំណងនៃការកំណត់តំបន់ ។

គ-ផ្តល់ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការកំសាន្ត ការទស្សនា ការអប់រំ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ និងជំនឿ ដែលគ្រប់សកម្មភាពទាំងនេះ ពុំបង្កការគំរាមកំហែងដល់បរិស្ថានធម្មជាតិ និងវប្បធម៌ នៅក្នុងមូលដ្ឋាន ។

ដែនប្រកួតសត្វព្រៃ : សំដៅដល់តំបន់ក្នុងដែនដីគោក ឬ ដែនទឹក ដែលតម្រូវឱ្យមានការធ្វើអន្តរាគមន៍យ៉ាងសកម្មសម្រាប់បំពេញគោលបំណងគ្រប់គ្រង ដើម្បីធានាឱ្យមានការថែទាំទីជម្រក និង/ឬ ដើម្បីបំពេញលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ប្រភេទណាមួយនៃសត្វ ឬ រុក្ខជាតិ ។

តំបន់ប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ : សំដៅដល់តំបន់ក្នុងដែនដីគោក និង/ឬ ដែនទឹក ដែលក្នុងនោះមានសម្បូណ៌ដោយប្រព័ន្ធធម្មជាតិ ដែលពុំទាន់រងការបំផ្លិចបំផ្លាញ និងដែលតម្រូវឱ្យមានសកម្មភាពគ្រប់គ្រង ដើម្បីធានាការការពារ និងការថែទាំធនធានជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសម្រាប់ពេលយូរអង្វែង ។ ទន្ទឹមនឹងនោះដែរអាចផ្តល់ផលិតផលនិងសេវាកម្មធម្មជាតិសម្រាប់ការប្រើប្រាស់តាមតម្រូវការរបស់សហគមន៍ ។

តំបន់ការពារទេសភាព : សំដៅដល់តំបន់នៃដែនដីគោក និង/ឬ ដែនទឹក ដែលតំបន់នោះទទួលរងអន្តរាគមន៍របស់មនុស្ស ទៅលើធម្មជាតិ ដោយបង្កើតបានជាតំបន់ ដែលមានលក្ខណៈប្លែកខាងផ្នែកសោភ័ណភាពធម្មជាតិ ឬ កែច្នៃអេកូឡូស៊ី ឬ វប្បធម៌ និងជាទូទៅសម្បូណ៌ដោយជីវៈចម្រុះ ។ ការថែរក្សាអន្តរាគមន៍ជាប្រពៃណីបែបនេះ មានសារៈសំខាន់ជាអាយុជីវិតចំពោះកិច្ចការពារ ថែរក្សា និងការវិវឌ្ឍតំបន់បែបនេះ ។

តំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ : សំដៅដល់តំបន់ក្នុងដែនដីគោក និង/ឬ ដែនទឹកដែលតំបន់នោះ មានលក្ខណៈពិសេសពីធម្មជាតិ ឬ ពាក់កណ្តាលកែច្នៃធម្មជាតិ និងមានតម្លៃលេចធ្លោ ឬ ប្លែកពីគេ ដោយសារតំបន់នោះមានដោយកម្រមានគុណភាពជាតំណាងឱ្យប្រព័ន្ធធម្មជាតិ នានា ឬ មានគុណភាពខាងផ្នែកសោភ័ណភាព ឬ សារៈសំខាន់ខាងផ្នែកវប្បធម៌ ។

តំបន់វប្បធម៌វិបល្លាស : សំដៅដល់តំបន់តំណាងឱ្យប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីមានសារៈសំខាន់និង ពុំរងនូវការខូចខាតខ្លាំង ហើយពង្រីកទៅដោយតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាព ដែល អនុញ្ញាតឱ្យមានសកម្មភាពមនុស្ស ក្នុងកម្រិតមួយជាកំណត់ ។

តំបន់រ៉ាមសារ : សំដៅដល់តំបន់ដីសើម ដែលគេចាត់ទុកថា ជាតំបន់មានសារៈសំខាន់ផ្នែក អេកូឡូស៊ី ឬ ជីវៈចម្រុះជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ។

តំបន់ជីសើម : សំដៅដល់តំបន់មានលក្ខណៈជាវាលភក់ វាលល្បាប់ តំបន់មានរុក្ខជាតិពុក រលួយ ទីដែលមានទឹកក្នុងលក្ខណៈធម្មជាតិ ឬ សិប្បនិម្មិត តំបន់មានទឹកលិចជាអចិន្ត្រៃយ៍ ឬ តាមរដូវ ឬ ទឹកនឹង ឬ ទឹកហូរ ឬ ទឹកភ្លៀង រួមទាំងតំបន់សមុទ្រដែលមានជម្រៅមិនលើស ពី៦ម៉ែត្រ ក្នុងពេលទឹកនាចគ្រប់បំពុត ។

ឧទ្ធរណ៍ជាតិសមុទ្រ : សំដៅដល់តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រទទួលឥទ្ធិពលជំនោរសមុទ្រលាយឡំជា មួយនឹងទឹកពីព្រៃភ្នំ រួមទាំងកោះ គ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើ រុក្ខជាតិ សត្វព្រៃ និងមធ្យាជាតិ គ្រប់ប្រភេទមានលក្ខណៈប្រវត្តិសាស្ត្រ និងតម្លៃវប្បធម៌ ហើយតំបន់នេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ ដោយច្បាប់ និងគ្រប់គ្រងឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។

តំបន់ការពារធម្មជាតិថ្នាក់ខេត្ត-ក្រុង : សំដៅដល់តំបន់ដីគោក ទឹកសាប សមុទ្រ កោះដែល ត្រូវបានការពារ គ្រប់គ្រងក្នុងគោលបំណងការពារ និងអភិរក្សធនធានជីវៈចម្រុះ ប្រពៃណី វប្បធម៌ ជំនឿ សាសនា ដែលមាននៅក្នុងតំបន់នោះ និងប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឱ្យមាន និរន្តរភាព ។ សហគមន៍មូលដ្ឋាននឹងទទួលបានផលប្រយោជន៍ជាចម្បងពីការគ្រប់គ្រងតំបន់ ការពារធម្មជាតិថ្នាក់ខេត្ត ក្រុងនេះ ។

តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ : សំដៅដល់តំបន់ដីគោកដែលស្ថិតនៅជាប់សមុទ្រ និងទទួលរងឥទ្ធិពលនៃសមុទ្រមាននៅខេត្តកំពត កោះកុង ក្រុងព្រះសីហនុ និងក្រុងកែប ដោយរួមបញ្ចូលទាំងប្រធានភាពដែនសមុទ្រ ដែលលាតសន្ធឹងដល់ព្រំប្រទល់តំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ជនជាតិដើមភាគតិច : សំដៅដល់អ្នកស្រុកដើមដែលរស់នៅតំបន់ភ្នំភាគច្រើនចិញ្ចឹមជីវិតដោយប្រព័ន្ធកសិកម្មពនេចរ និងប្រកបរបរបន្ថែមផ្សេងទៀត ដូចជាការបរបាញ់ ការនេសាទ និងការប្រមូលផល អនុផលធនធានធម្មជាតិជាដើម ។

ទិសដៅ : សំដៅដល់ការមិនបង្កឱ្យមានរាពរេចវិលជាអចិន្ត្រៃយ៍ ឬ ជាបន្តបន្ទាប់ ឬ ការថយចុះនូវគុណភាពនៃប្រភេទសារពាង្គកាយរស់ ឬ គុណភាពនៃធនធានដទៃទៀតដែលស្ថិតនៅក្រោមរូបភាពនៃការប្រើប្រាស់ជាទ្រង់ទ្រាយតូចក្តី ធំក្តី ។

ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ : សំដៅដល់សេវាកម្មទេសចរណ៍នានា ដែលមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានធម្មជាតិជុំវិញតំបន់ទេសចរណ៍ និងមានរូបភាពនិន្នាការបម្រើឱ្យសកម្មភាពអភិរក្ស ។

ការប្រើប្រាស់វាលក្នុងប្រព័ន្ធនៃ : សំដៅដល់ការប្រមូលឈើងាប់ដោយធម្មជាតិ អនុផលធនធានធម្មជាតិជាទិសថបុរាណ បន្ថែម ផ្ទៃឈើ ការបរបាញ់សត្វព្រៃ ដែលច្បាប់អនុញ្ញាតដើម្បីបំពេញតម្រូវការអ្នកក្នុងរង្វង់គ្រួសារតែប៉ុណ្ណោះ ។